

ÅRSPLAN 2018 - 2019

Norhelm
barnehage

Samarbeid og respekt gir glede og utvikling

VISJONEN VÅR

SAMARBEID OG RESPEKT GIR GLEDE OG UTVIKLING

Gjennom samarbeid skaper vi en hverdag der barn og voksne med gjensidig respekt opplever glede og utvikling.

Målsetning:

I Norheim barnehage skal barn og voksne bli møtt med omsorg og glede. Hverdagen skal være preget av kreativitet og mangfold. De voksne skal være tydelige og reflekterte. Barn og voksne skal undre seg sammen og oppleve utvikling.

INNHold

Velkommen	Side 4
Kontaktinformasjon	Side 4
Når barnet begynner i barnehagen	Side 5
Personalet i Norheim barnehage	Side 6
Avdelingene	Side 7
Barnehagen som danningsarena	Side 8
Barnehagens samfunnsmandat	Side 9
Barnehagens pedagogiske ståsted	Side 9
Foreldresamarbeid	Side 10
Dokumentasjon	Side 12
Sosial kompetanse	Side 12
Likestilling – likeverd	Side 13
Barns medvirkning	Side 14
Personalets ansvar	Side 15
Omsorg, lek og læring	Side 16
Lek og Lekemiljø	Side 16
Overgang barnehage- skole	Side 17
Realfag i barnehagen	Side 17
De utrolige årene	Side 20
Syke barn – når kan barnet gå i barnehagen?	Side 22
Rammeplanens fagområder	Side 23
Året rundt i Norheim barnehage	Side 35

VELKOMMEN TIL NORHEIM BARNEHAGE

Norheim barnehage er en privat 6-avdelingsbarnehage som ligger flott til på Spannatoppen i Karmøy Kommune. Vi er fordelt på to bygg, med et stort uteområde. Vi har en utegruppe, som har sin "egen" skog 5 minutters gange fra barnehagen. De har også sin egen avdeling. Barnehagen ligger i et variert utemiljø med grovmotoriske utfordringer for liten og stor i umiddelbar nærhet. Barnehagen har egen hytte på uteområdet og vi har flotte turområder i nærheten av barnehagen. Barnehagen er åpen fra kl. 06.30 – 16.30 alle hverdager. Norheim barnehage har 5 planleggingsdager i året hvor barnehagen holder stengt.

KONTAKTINFORMASJON

Adresse: Stemmemyr 71, 5542 Karmsund
Telefon: 52856352

KONTAKTPERSONER:

Daglig leder:

Iren Angelica Hvidsten, tlf. 92043363
epost: dl.norheimbhg@haugnett.no

Styrerassistent:

Kari-Ann Nordvik, tlf. 90565314
epost: sa.norheimbhg@haugnett.no

Hjemmeside: vi får ny i begynnelsen av 2019

NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

- Rammeplan for barnehagen -

Det å begynne i barnehagen er en stor overgang, både for barnet og foreldrene. Derfor har dette et stort fokus hos oss i Norheim barnehage.

Vi ønsker at tilvenningsperioden skal være så rolig og fin som mulig, og at barnet skal finne tryggheten i barnehagen. Barnets første dag i barnehagen er en besøksdag på noen timer, og barnet er sammen med mor og/ eller far. Så utvides tiden gradvis, og mor/far går bort fra barnet litt etter litt. Her tar man individuelle hensyn, men vi ønsker at foreldre setter av minst en uke til tilvenning. Det avholdes et

foreldremøte for nye foreldre om våren, slik at en kan få snakket med pedagogisk leder, få informasjon om

barnehagen/ avdelingen, og få svar på ting dere lurer på. Der vil dere også få snakket med andre foreldre og sett avdelingen barnet skal begynne på. Det er mulig å komme på besøk i forkant av sommerferien, etter avtale med pedagogisk leder. Ved oppstart i barnehagen vil alle nye foreldre ha en oppstartsamtale med

pedagogisk leder. Den første samtalen med

foreldrene er viktig for et best mulig barnehagetilbud.

Samarbeidet med hjemmet er avgjørende for barnets trivsel og utvikling i barnehagen, og blant tiltakene er en oppstartsamtale for å sikre at alle barnehagene stiller

gode spørsmål som gir nødvendig informasjon om barnet.

PERSONALET I NORHEIM BARNEHAGE

Iren Angelica Hvidsten	- Daglig leder
Kari-Ann Nordvik	- Styrerassistent
Christel Myrvoll	- Barnehagelærer
Angela Sveen	- Barnehagelærer
Anne Marie Leknes	- Barnehagelærer
Camilla Wee Mørch	- Barnehagelærer
Nina Gravelsæter	- Barnehagelærer
Hanne Marthe Pedersen	- Barnehagelærer
Augon Holtskog-Nyhus	- Barnehagelærer
Elise Lundal	- Barnehagelærer
Ann Christin Vallestad	- Barnehagelærer
Lill Hege Dalen	- Barnehagelærer
Silje Sørensen	- Barnehagelærer
Rune Steensnæs	- Barnehagelærer
Malin Dalen	- Barnehagelærer
Maria Toftegaard Llera	- Pedagog
Vivian Leirvåg	- Barne- og ungdomsarbeider
Andrea Funova	- Barne- og ungdomsarbeider
Anne Berit Sørensen	- Barne- og ungdomsarbeider
Berit Irene Hestø	- Barne- og ungdomsarbeider
Erika Rameckers Prytz	- Barne- og ungdomsarbeider
Pia S. Flygansvær	- Barne- og ungdomsarbeider
Ragnhild Fjeldså	- Barne- og ungdomsarbeider
Ragnhild Frette	- Barne- og ungdomsarbeider
Stine L. Falkeid	- Barne- og ungdomsarbeider
Sven Paul Matland	- Barne- og ungdomsarbeider

Aina Eide
Inger Kristin Tryggestad
Silje A. Larsen
Inger Elisabeth M. Lid
Siv Hauge
Ann Solstrand
Solveig Ekrene
Cecilie Vendel Velde
Ingrid Thomassen
Madalina Zaharia
Sana Alami Lazaare
Sirirat Olsen
Sander Thomassen
Amalie Kristoffersen
Laila Gudmundsen
Brith-Hege Abelsen

- Barne- og ungdomsarbeider
- Barne- og ungdomsarbeider
- Barne- og ungdomsarbeider
- Barne- og ungdomsarbeider
- Assistent
- Assistent
- Assistent
- Assistent
- Assistent
- Assistent
- Assistent
- Assistent
- Lærling
- Lærling
- Kjøkkenansvarlig
- Kjøkkenansvarlig

AVDELINGENE

Barkebillen 3 -6 år tlf: 47313440/ 40629557

Bikuben 3 -6 år tlf: 97695584

Vepsebolet 3 - 6 år tlf: 97740060

Marihøna 0 - 3 år tlf: 41647945

Tusenbein 0 -3 år tlf: 48245258

Maurtua 0 -3 år tlf: 97710611

BARNEHAGEN SOM DANNINGSARENA

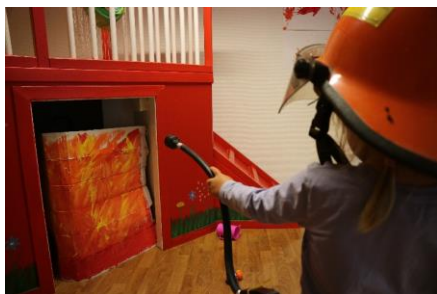
Barnehageloven (§1) sier at barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Vi jobber for at barna skal være nysgjerrige i forhold til omverdenen og bidra til at de deltar aktivt i ulike fellesskap. Vi skal fremme samhold, solidaritet og felles verdier og normer. Samtidig skal barna bli sett, ha tro på seg selv og utvikle et positivt selvbilde.

Vi mener at danning er å la barn, foreldre og ansatte få være seg selv i fellesskapet – uansett bakgrunn, kultur, religion og utdanning.

Danning er en livslang prosess som skjer i samspill med omgivelsene. Gjennom samhandling, dialog, lek og utforskning skal barna få utvikle

kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse slik at de kan ta egne valg og avgjørelser, samtidig som de bidrar til fellesskapet.

Visjonen vår «samarbeid og respekt gir glede og utvikling» står sentralt i Norheim barnehage, og sammen med det fysiske og psykiske miljøet barna møter – legger vi et godt grunnlag for barns danning i barnehagealder.

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egen verdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandater, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

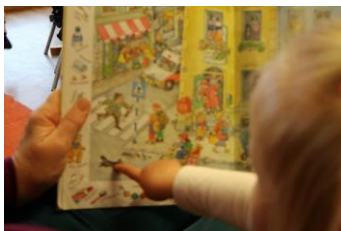

– Rammeplan for barnehagen –

BARNEHAGENS PEDAGOGISKE STÅSTED

Omsorg og trygghet er det viktigste i Norheim barnehage fordi det danner grunnlaget for lek, læring og utvikling av et positivt selvbilde.

Omsorg er et begrep som rommer mye. Det handler om å se hva barna trenger, og hjelpe dem på en så god måte som mulig. Det handler om stell av småbarn og tørking av rennende neser. Det handler også om å sørge for at alle barn kan leke, at de vet hvordan de skal få venner og hvordan de skal beholde dem.

Trygghet handler om at barna kan bruke de voksne som sin base, hvor de henvender seg for trøst, støtte og oppmuntring. Trygghet er også at foreldrene kan være sikre på at deres barn blir tatt godt vare på i barnehagen.

Sammen med hjemmet er det vårt ansvar å sørge for at barna har alle verktøyene som trengs for å ha det bra, fungere og bidra positivt i samfunnet.

FORELDRESAMARBEID

Foreldrene er barnehagens viktigste samarbeidspartner, som har hovedansvaret for barnets oppdragelse. Vi skal jobbe mot et felles mål – å skape den beste hverdagen for hvert enkelt barn.

Barnehagen skal legge til rette for jevnlig foreldresamarbeid, både på individnivå og gruppenivå. På individnivå er det hente - og bringesituasjonen som er den viktigste daglige arenaen for kontakt mellom barnehage og hjem. All skriftlig informasjon til hjemmet blir sendt på ebarnehage.

Det arrangeres minst ett foreldremøte pr år. På våren har vi et felles foreldremøte for foresatte til nye barn, mens på høsten er det for alle. Norheim barnehage har et eget foreldreråd og SU (samarbeidsutvalg), og i SU sitter det to representanter fra foreldrene, i foreldrerådet sitter det en representant fra hver avdeling.

Barnehagen tilbyr også foreldresamtaler ved oppstart, hver høst og vår, og ellers ved behov.

Barnehagen forventer at dere:

- Merker barnas klær
- Sørger for at barnet har klær og utstyr tilpasset vær og årstid
- Gir beskjed til avdelingen hvis barnet ikke kommer i barnehagen
- Holder syke barn hjemme, av hensyn til seg selv og andre
- Gir beskjed om barnet blir hentet av andre
- Følger barnet inn i barnehagen
- Tar kontakt med personalet ved levering og henting
- Passer på at barna har 4 uker ferie i løpet av et barnehageår. 3 uker skal være sammenhengende i skoleferien.
- Følger opp informasjon som blir sendt på ebarnehage og sms
- Følger opp foreldremøter og foreldresamtaler
- Respekterer barnehagens åpningstid
- Lar mobilen ligge i bilen ved levering og henting
- Ikke legger ut bilder av andres barn på sosiale media

Forventninger til barnehagen:

- At vi tar deg som foresatt på alvor, og viser deg respekt
- At vi ser ditt barn
- At vi har ditt barns beste i hovedfokus
- At vi er tilgjengelige og tilstede

DOKUMENTASJON

Barnehagens dokumentasjon skal gi foreldre, lokalmiljø og kommunen informasjon om hva barna opplever i barnehagen. Dokumentasjonen skal være til barnets beste. Den skal si noe om hva vi gjør og hvordan vi gjør ting.

Den daglige kontakten med foreldre hvor vi forteller hva vi har gjort, bilder/ plakater på avdelingene, måneds-/ ukeplaner og dagsrapporter gjennom ebarnehage er en del av dokumentasjonen i Norheim barnehage.

SOSIAL KOMPETANSE

Sosial kompetanse handler om å mestre samspill med andre, og legger grunnlag for vennskap og andre sosiale relasjoner.

Viktigheten av sosial kompetanse er enorm, og det kan ikke understrekes nok hvilken innvirkning og påvirkning barnehagen har.

Sosial kompetanse sees på som hvordan barnet er på en helhetlig måte. Det har vært og vil alltid være noe av det vi ser på som en av de viktigste oppgavene vi har. Det er vår oppgave som barnehage å påse at alle barn som er hos oss, blir utstyrt med de riktige verktøyene for fremtiden.

Vi skal derfor:

- Legge til rette for at alle barna i Norheim barnehage har noen å leke med.

- Legge til rette for at alle barn i Norheim barnehage får mulighet til å bli gode lekere.
- Sørge for at alle barn i Norheim barnehage blir sett, og selv kunne vise evne til å se andre.
- Legge til rette for at alle barn i Norheim barnehage får mulighet til å kunne vise omsorg for andre.
- Sørge for at alle barn i Norheim barnehage får erfaringer i å glede seg over egne og andres vegne.
- Sørge for at alle barn i Norheim barnehage får mulighet til å opptre som gode medmennesker.
- Sørge for at alle barn i Norheim barnehage våger å utfordre seg selv.
- Legge til rette for at alle barn i Norheim barnehage våger å utfordre omgivelsene, med et sunt kritisk blikk.

LIKESTILLING – LIKEVERD

Bevisstgjøring av personalets holdninger er viktig i arbeidet med likestilling og likeverd. Det er viktig for barna og ha rollemodeller av begge kjønn.

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret

til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

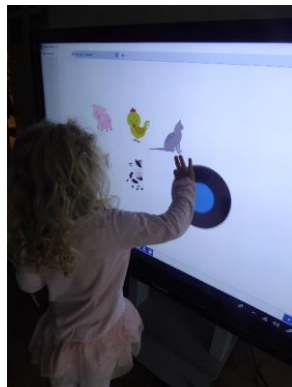
- Rammeplan for barnehagen -

BARNES MEDVIRKNING

Barnehageloven §3: Barns rett til medvirkning

“Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse, planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet”

I Norheim barnehage er barna med og planlegger sin hverdag. Vi legger vekt på god kommunikasjon mellom barn og voksne, slik at forholdene blir lagt til rette for medvirkning. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Med medvirkning legger vi i at barna ikke skal bestemme om vi skal gå tur, men hvor vi skal gå tur, ikke om vi skal spise, men hvor vi skal spise. Barna får komme med sine opplevelser på det som har skjedd og vi bruker det i vår evaluering og vurdering av forskjellige aktiviteter.

PERSONALET'S ANSVAR

Alle som arbeider i barnehagen skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse.

Styreren skal gjennom den daglige ledelsen av barnehagen sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Den pedagogiske lederen planlegger, iverksetter og leder det pedagogiske arbeidet i barnegruppen i samarbeid med resten av personalgruppen.

Personalet skal legge til rette for utvikling av gode relasjoner mellom barna i gruppen og mellom barn og voksne.

Noen barn har behov for ekstra støtte i barnehagehverdagen.

Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan avhjelpes innenfor det ordinære

barnehagetilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å

kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.

OMSORG, LEK OG LÆRING

Barnehageloven slår fast at barnehagen skal gi barn mulighet til lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Vi vektlegger den frie leken, både inne og ute. Vi gir barna tid og rom til å utvikle leken. I leken skjer mye uformell læring, og den voksne har en viktig rolle som støtte og veileder.

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egenkultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

LEK OG LEKEMILJØ

Lek og lekemiljø er vårt satsningsområde dette barnehageåret.

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal bidra til at alle barn skal få oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. Barn leker fordi de har lyst, leken gir en enorm glede og den er grunnleggende for at barna skal ha et godt liv. Derfor står leken øverst. Leken har alltid vært i fokus i barnehagen vår, men vi vil i år fordype oss enda mer. Vi vil fokusere på å gi barna rom, tid og materialer til å kunne utvikle leken sin. La hvert barn få oppleve lekelyst i samspill med andre. De skal få utforske,

skape, forhandle og late som om. Vi voksne skal tilrettelegge med gode lekemiljøer, verne om lekelysten og være til stede i leken.

OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE

Det skal legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen, og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for at dette skjer. Dersom det er behov for spesiell tilrettelegging for enkeltbarn, skjer dette i nært samarbeid med barnets hjem.

Dette samarbeidet starter allerede om høsten, med førskolegrupper på avdelingene. Daglig leder har møte med de aktuelle skolene i februar/ mars, der overgangen til skolen blir planlagt sammen med skolens representanter og andre barnehager. Når våren kommer arrangerer barnehagen og skolen en besøksdag på skolen, der førskolebarna får være sammen med en klasse og gjøre ”skoleting”.

REALFAG I BARNEHAGEN

Norheim barnehage er en av Karmøy Kommunes realfagsbarnehager. Lek med tall og matematiske begreper gir bedre tallforståelse når barnet begynner i skolen. Barn møter realfag i mange hverdagssituasjoner. Eksempel: Under et måltid kan vi bruke begreper som beskriver størrelse, form eller mengde. Sammen med barna reflekterer og resonnerer vi, og målet vårt er at barna skal erfare at realfag er spennende og gøy. Begrepslæring står sentralt i arbeidet med realfag. Vi vil ha mnd. begrep til de forskjellige temaene i hver mnd.

I Norheim barnehage har vi laget et årshjul som beskriver hovedmålene våre i arbeidet med realfag. I årshjulet har vi månedens ord, som hver enkelt avdeling velger etter sin barnegruppe og hva de har som tema for den aktuelle mnd.:

September

Tema: Vann

Mål:

- Barna skal bli kjent med vann som element.
- Bli kjent med vann i ulike former.
- Barna skal bli kjent med vann som forutsetning for liv.

Oktober

Tema: Vann

Mål:

- Barna skal bli kjent med vann som element.
- Bli kjent med vann i ulike former.
- Barna skal bli kjent med vann som forutsetning for liv.

November

Tema: Luft

Mål:

- Barna skal bli kjent med luft som element.
- Barna skal bli kjent med lufttrykk.
- Barna skal bli kjent med vind som værphenomen.

Januar

Tema: Luft

Mål:

- Barna skal bli kjent med luft som element.

- Barna skal bli kjent med lufttrykk.
- Barna skal bli kjent med vind som værphenomen.

Februar

Tema: Vann

Mål:

- Barna skal bli kjent med vann som element.
- Bli kjent med vann i ulike former.
- Barna skal bli kjent med vann som forutsetning for liv.

Mars

Tema: Vann

Mål:

- Barna skal bli kjent med vann som element.
- Bli kjent med vann i ulike former.
- Barna skal bli kjent med vann som forutsetning for liv.

April

Tema: Jord

Mål:

- Barna skal bli kjent med jord som element.
- Barna skal bli kjent med jord som grunnlag for liv.
- Barna skal bli kjent med jord som en del av kretsløpet.

Mai

Tema: Jord

Mål:

- Barna skal bli kjent med jord som element.
- Barna skal bli kjent med jord som grunnlag for liv.
- Barna skal bli kjent med jord som en del av kretsløpet.

DE UTROLIGE ÅRENE

”De utrolige årene” (DUÅ) er en metode utviklet av professor Carolyn Webster-Stratton fra USA.

Metoden er utviklet for å fremme barns sosiale kompetanse, regulering av følelser og evne til problemløsning. Selv om ”De utrolige årene” er utviklet for barn med atferdsvansker, er det mange deler av metoden som kan brukes på normalt fungerende barn.

Metoden gir en praktisk veiledning i hvordan vi skal takle problemsituasjoner og utfordringer som: hvordan kommunisere godt med barna? Hvordan bruke ros og belønning for å fremme ønsket atferd? Hva kjennetegner god lek, og hvordan få dette til?

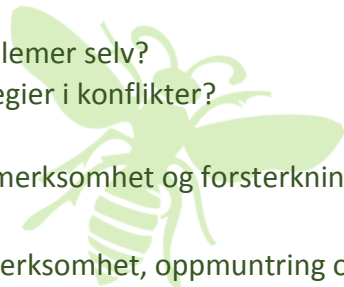
Vi i Norheim barnehage har utviklet et DUÅ - årshjul som vi bruker i arbeidet vårt:

August, september og oktober: Relasjonskompetanse handler om hvordan vi møter barna og foreldrene. Vi informerer om hva som skjer og hvordan dagen har vært. Relasjonskompetanse barna imellom er viktig og alle skal ha en venn, som har stor betydning for trivsel og utvikling.

- Hvorfor er det viktig å samarbeide med, og involvere, foreldre?
- Hvordan involvere foreldre?
- Hvordan bygge opp en god relasjon til barnet?
- Hvorfor er det vanskelig for noen barn å få venner?
- Hvordan lære barn å leke sammen?

November, desember og januar: Proaktive strategier og problemløsningsferdigheter

- Hva vil det si å være proaktiv?
- Hvordan lage et forutsigbart og trygt læringsmiljø?
- Hva er effektiv grensesetting og korrigering?
- Hvorfor lære barna problemløsning?
- Vår rolle i problemløsningen?
- Hvordan lære barna å løse problemer selv?
- Hvordan lære barna gode strategier i konflikter?

Februar, mars og april: Positiv oppmerksomhet og forsterkning

- Hvorfor er det viktig med oppmerksomhet, oppmuntring og ros?
- Hvordan gjøre ros og oppmuntring effektiv?
- Hvordan sette opp mål?
- Hvordan velge den mest effektive belønningen?
- Ulike former for belønninger.

Mai, juni og juli: Stress og ignorering

- Hvordan takle stress?
- Hvordan takle dårlig atferd ved hjelp av ignorering og korrigering?
- Hvordan ignorerer vi?
- Hvilken atferd skal ikke ignoreres?
- Hvordan korrigere upassende atferd?

SYKE BARN I BARNEHAGEN

Hovedregelen er at febersyke barn og barn med redusert allmenntilstand skal holdes hjemme. Barna bør være hjemme i 24 timer etter at det er feberfri. Nedenfor følger en oversikt over når barn forøvrig kan gå i barnehagen ved forskjellige sykdommer. Er du i tvil, kontakt lege.

Sykdom	Kan barnet gå i barnehagen?
Bronkitt/ lungebetennelse	Allmenntilstanden avgjør, ingen spesielle restriksjoner.
Forkjølelse/ influensa	Allmenntilstanden avgjør, ingen spesielle restriksjoner.
Halsbetennelse	Ved vanlig halsinfeksjon kan barnet gå i barnehagen. Ved halsbetennelse som skyldes streptokokker kan barnet gå i barnehagen etter at behandlingen er igangsatt.
Urinveisinfeksjon	Allmenntilstanden avgjør, ingen spesielle restriksjoner.
Ørebetennelse	Allmenntilstanden avgjør, ingen spesielle restriksjoner.
Øyekattarr	Ved bakteriell infeksjon: kan gå i barnehagen dagen etter at behandlingen er igangsatt.
Vannkopper	Kan gå i barnehagen når utslettet har begynt å tørke inn.
Skarlagensfeber	Kan gå i barnehagen dagen etter at behandling er igangsatt.
4. barnesykdom 5. barnesykdom 6. barnesykdom (tredagersfeber)	Kan gå i barnehagen ved god allmenntilstand uavhengig av utslett.
Hodelus	Kan gå i barnehagen dagen etter at behandling er igangsatt.
Fotsopp	Kan gå i barnehagen som normalt.
Tarminfeksjoner, oppkast	Kan gå i barnehagen 48 timer etter symptomfrihet.
Herpes simplex (munnsår)	Kan gå i barnehagen som normalt.
Brennkopper	Kan gå i barnehagen dagen etter at behandling er igangsatt.
Mollusker	Kan gå i barnehagen som normalt.
Vorter	Kan gå i barnehagen som normalt.
Kikhoste	Avtales med legen i hvert enkelt tilfelle. Vanligvis 5 dager etter igangsatt behandling.
Kusma	Uvaksinerte barn med sikker diagnose kan vende tilbake til barnehagen 9 dager etter at hevelsen inntreffer.
Røde hunder	Barnet kan vende tilbake til barnehagen minimum 5 dager etter utbrudd av utslett.
Hånd-, fot- og munnsykdom	Kan gå i barnehagen ved god allmenntilstand uavhengig av utslett.

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

Kommunikasjon, språk og tekst

“Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. ”

- Rammeplan for barnehagen -

Vi skal skape et variert språkmiljø der barna opplever glede ved å bruke språket og kommunisere med andre. Vi skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og uttrykksformer.

Vi skal bidra til språklig nysgjerrighet og lek med språket.

Vi har et rikholdig bibliotek i barnehagen, der det finnes et bredt utvalg av gode barnebøker, faktabøker, rim, regler, eventyr og sanger som avdelingene benytter seg av og jevnlig bytter ut. “Snakkepakken” og “språkkisten” er gode verktøy i språkarbeidet. Dette materiellet engasjerer, motiverer og inkluderer alle barna i språkstimulerende aktiviteter.

0 - 2 år

- Uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Forstår en del vanlige hverdagsord.
- Begynnende ett-ords ytringer.
- Enkle sanger, vers og pekebøker.

2 - 3 år

- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord.
- Forstår instruksjoner med to ledd: "legg bamsen i senga".
- Benevner kjente gjenstander/hverdagsord.
- 2-3 ords setninger, forstår noen fargenavn.
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.

3 - 4 år

- Bruker språket til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til løse konflikter.
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd.
- Uttalen er forståelig for ukjente.
- Gjenkjenner sin egen bokstav.
- Gjengir deler av kjente rim, regler og sanger.

4 - 5 år

- Deltar i samtaler gjennom fortelling, undring, refleksjon og stiller spørsmål.
- Interesse for begynnende lekeskriving/lekelesing.
- Kjenne igjen navnet sitt.
- Bruker rimeord, tøyser og leker med språket.

5 - 6 år

- Utforsker og gjør seg kjent med ulike skriftspråsuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter
- Kunne mestre hverdagsspråk – kunne skrive navnet sitt

- Begynnende forståelse for tidsbegreper (i går, i dag, senere, i ettermiddag)
- Mestrer dialog og tar del i samtaler i hverdagen.

Kropp, bevegelse, mat og helse

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Vi skal legge til rette for at alle barna opplever bevegelsesglede, matglede, matkultur, mental og sosial velvære og fysisk og psykisk helse.

Vi har flotte turområder i nærmiljøet, og disse benyttes jevnlig. Den fysiske aktiviteten på barnehagens uteområder er stor gjennom hele året.

Vi legger til rette for sang- og bevegelsesleker. Felles kjøkkenet blir brukt til aktiv grovmotorisk lek. Vi har også som mål å tilrettelegge for at barna får en balansert veksling mellom rolige perioder og perioder med aktivitet og fysisk utfoldelse. Vi ønsker at barna skal oppleve mestringsfølelse.

Godt og sunt kosthold er viktig for helsen og barnets utvikling. De voksne er, og skal være gode rollemodeller for barna. Vi i Norheim barnehage tenker sunt, fornuftig, variert og spennende. Måltidene varierer mellom grovt brød, knekkebrød, hjemmelaget grovbakst, havregrøt og middag. Grønnsaker, salat og frukt er alltid med til måltidene. Barnehagen legger vekt på å spre matglede og trivsel med sunn mat og lage gode rammer rundt måltidet. Vi oppmuntre til nye

smaksopplevelser. Vi ønsker å skape ett måltid med positiv setting der det legges til rette for språkutvikling, begrepstrening, sosial kompetanse og dannelse.

0-2 år

- Bli kjent med egen kropp.
- Utvikle grunnleggende grov- og finmotoriske ferdigheter og bevegelser.
- Glede over å oppleve musikk, rytme og dans.

2 - 3 år

- Utvikling av et godt selvbilde gjennom kroppslig mestring, og respektere andres grenser.
- Oppleve glede over å utfolde seg fysisk.
- Sang- og bevegelsesleker.
- Øve på å bli selvstendige under måltidene, og smøre maten sin selv med hjelp av voksne.

3 - 4 år

- Videreutvikle sin kroppsbeherskelse grov- og finmotorisk.

4 - 5 år

- Få kunnskap om sunn og usunn mat.
- Utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp/ulikheter.
- Ta del i enkle regelleker, og trene på kroppslig koordinasjon.

5 - 6 år

- Lære ferdigheter som trengs for å mestre regelleker, hoppetau og paradis.
- Mestre balansering, hinking, stupe kråke og klatring.

Kunst, kultur og kreativitet

Å være sammen om kulturelle opplevelser, kunst og kultur, eller å skape noe sammen bidrar til samhørighet. Gjennom varierte erfaringer og inntrykk med kunst, kultur og estetikk får barna muligheter for sansing, opplevelser og skapende virksomhet.

Vi skal vise respekt for barnas ytringsformer og fremme lysten til å gå

videre i utforsking av de estetiske fagområdene, og gi dem muligheten til å utvikle varierte uttrykksformer. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere

barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Samt bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.

Vi skal synliggjøre og skape estetiske dimensjoner i barnehagens inne – og uterom. Vi skal bidra til at barna blir kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst og kulturuttrykk fra fortid og nåtid.

0-2 år

- Oppleve estetiske uttrykk som musikk, dans og drama.
- Bli kjent med ulike materialer som for eksempel ull, plastelina, sand, maling, tegnesaker

2 - 3 år

- Ta i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede.
- Være med å skape estetiske uttrykk som musikk, dans og drama

3 - 4 år

- Bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

4 - 5 år

- Bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre.

5 - 6 år

- Erfaring med å bruke ulikt materiell og uttrykke seg selv gjennom musikk, sang, dans og drama.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna får et mangfold av naturopplevelser og får oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna forblir nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, kan oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.”

– Rammeplan for barnehagen -

Vi tilbyr barna rikelige naturopplevelser, med flotte og varierte tur- og uteområder.

Gjennom temaarbeid, bøker, digitale verktøy og samtaler blir barna kjent med naturens og livets ulike faser og sykluser. Om våren er det naturlig å så frø og lete etter vårtegn.

På samme måte gis hver årstid sitt eget innhold.

Barnehagen skal

legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring.

0 - 2 år

- Oppleve naturen og glede seg over det store mangfoldet.
- Erfare ulike værfenomener og eksperimentere med naturfenomener som is og vann.
- Begynnende erfaring med digitale verktøy.

2 - 3 år

- Begynnende erfaring og kjennskap til planter og dyr.
- Begynnende kunnskap om miljøvern.

3 - 4 år

- Begynnende kunnskap om dyr og planter (navn, egenskaper og utseende).
- Få erfaring med hvordan teknologi kan brukes i lek og hverdagsliv.

4 - 5 år

- Få kunnskap om at dyr og vekster er avhengige av hverandre i naturen.
- Økt innsikt i miljøvern.

5 - 6 år

- Eksperimenterer og videreutvikler sine erfaringer med teknologiske leker og teknologi i hverdagen. Økt kunnskap om og forståelse for fenomener i naturen.

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å utforske, oppdage og skape strukturer og sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Arbeid med fagområdet skal stimulere barns undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

I Norheim barnehage deler vi gleden med barna over å undre oss, eksperimentere, utforske og leke med tall og former.

Vi er lekende og undersøkende i arbeidet med antall og telling. Vi ser på ulikheter og likheter, og er bevisst på egen begrepsbruk rundt matematiske og geometriske former og fenomener.

0 - 2 år

- Begynnende forståelse for plassering og orientering (eks: over, under, bak og foran).
- Begynnende forståelse for størrelser.

- Telle 1 -2- 3.

2 - 3 år

- Utforskning og undring, samt begynnende arbeid med matematikk i hverdagen.
- Begynnende fargeforståelse.
- Undersøke og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.

3 - 4 år

- Videreutvikler sin romforståelse ved å utforske romlige sammenhenger med kropp og sanser.
- Sette i system, sorterer (overbegrep; dyr, farger, biler).
- Begynnende kjennskap til måleegenskaper (mål og vekt).
- Turtaking.
- Regler.
- Kan noen av fargene.

4 - 5 år

- Leker og eksperimentere med tall og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke disse på.
- Telle til ti.
- Gjenkjenne de vanligste geometriske formene.
- Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger.

5 - 6 år

- Løse matematiske problemer og opplever verdien av å prøve å feile.
- Telle til 20.
- Kunne tenke logisk og resonnere.
- Kunne følge spilleregler og vente på tur.

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet

retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i

ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.

0 - 2 år

- Støtte og veiledning i konflikter.
- Begynnende forståelse av rett og galt.
- Ta del i markeringer av høytider representert i barnegruppa.

2 - 3 år

- Begynnende konsekvensforståelse i forhold til egne handlinger.
- Kjennskap til grunnleggende normer og verdier.

3 - 4 år

- Respektere at vi er ulike, men ulike.

- Få kjennskap til høytider og merkedager som er representert i barnehagen og lokalsamfunnet.

4 - 5 år

- Undring over eksistensielle spørsmål (natur, liv og død)
- Få kjennskap til kulturer og tradisjoner som er representert i barnehagen og lokalsamfunnet.

5 - 6 år

- Få økt kunnskap om høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen.
- Forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier.
- Respekt og forståelse for likheter og ulikheter i et fellesskap.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal styrke kunnskapen om og tilknytningen til lokalsamfunnet, natur, kunst, kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Barnehagen skal bidra til kunnskap om kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Dette omfatter og kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjoner og kjennskap til ulike minoriteter.

Vårt nærmiljø byr på muligheter for besøk på bibliotek, skole, idrettshall, butikker, turer til skog og vann, sauefjøs, plantesalg med dyr og planter, lokale lekeplasser og andre samfunnsinstitusjoner. Barna får også naturlig kjennskap til trafikk og lokal byggevirkksomhet.

0 - 2 år

- Bli trygg på seg selv, sammen med andre barn og voksne. Bli kjent med og få gode opplevelser i barnehagens umiddelbare nærrområder.

2 - 3 år

- Det enkelte barn skal ha mulighet til å påvirke og medvirke i sin egen hverdag. Erfare at alle, uansett kjønn, får like muligheter til deltagelse og utforskning.

3 - 4 år

- Hvert enkelt barn skal oppleve seg selv som viktig for fellesskapet. Barna skal få erfare at deres valg og handlinger kan påvirke ulike situasjoner, både for dem selv og andre.

4 - 5 år

- Gi barna forståelse for at samfunnet er i endring og at de selv inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng. Bli kjent med trafikale utfordringer. Få erfaring med ulike tradisjoner i nærmiljø og samfunnet. Gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.

5 - 6 år

- Kjennskap til skolens uteområde.
- Utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet.

ÅRET RUNDT I NORHEIM BARNEHAGE:

August:

- Oppstart for nye og "gamle" barn.

September:

- Bli kjent med hverandre
- Foreldremøte

Oktober:

- Markering av FN-dagen
- Brannvernuke

November:

- Foreldresamtaler

Desember:

- Advent og jul
- Luciafest
- Nissefest
- Julevandring i Norheim Kirke

Hele året:

Temaarbeid:

- Realfag
- Sosial kompetanse
- Duå

Januar/ februar:

- Karneval
- Fastelavn
- Samefolkets dag

Mars/ april:

- Påske
- Påskefrokost
- Besøksdag på skolen

Mai:

- 17. mai feiring
- Ruskenaksjon
- Dugnad i barnehagen
- Overnatting i barnehagen for de som skal begynne på skolen

Juni:

- Sommerfest i regi av SU
- Vikingfestival for førskolebarna
- Overgang barnehage - skole
- Foreldremøte for nye foreldre
- Tilvenning fra liten til stor avdeling